

No. 179

BUDUJMY
OJCZYZNĘ
zgodą i pracą!

KALENDARZYK

26	N. Jana i Pawła
27	P. Władysława
28	W. Leona II pap
29	S. Piotra i Paw.
30	C. Wspm. Sw. P
31	P. † N. K. P. J.
1	S. Naw. N. M. P.

Cena prenumeraty:

w Łodzi

Kwartalnie Mk. 315.

Miesięcznie „ 105.

za roznośzenie

15 mk. miesięcznie.

Z przes. poczt.

Kwartalnie Mk. 390

Miesięcznie „ 130.

poza Łodzią egz. 5,50

w Ameryce:

1/2 dolara miesięcznie

Konto Pocztowej Kasy

Oszczędności 60,594.

Należytość pocztowa

opłacona ryczałtem.

REDAKCJA

w ŁODZI

Al, 1

TELEFON 28.

ROZWIWÓJ

DZIENNIK POLITYCZNY I LITERACKI

Piątek dnia 1 lipca 1921 roku.

Warszawy ogłoszenia do Rozwoju przyjmuje wyłącznie „Reklama Polska Jasna 10.

Za terminowe wychodzenie ogłoszeń i ofert administracja nie odpowiada. Ogłoszenia do numerów następnego dnia są przyjmowane do godziny 5 wieczór. po godzinie 5-ej do ceny zasadniczej dolicza się 50%.

CENA OGŁOSZENI: PRZED TEKSTEM i w TEKSCIE 20 mk. ZWYCZAJNE 10 mk. NEKROLOGI 15 za wiersz nonparel. DROBNE GŁOSZENIA mk. 2 za wyraz, najmniej 20. Dla poszukujących pracy mc. 1,50. KOMUNIKATY mk. 15. Ogłoszenia zamiejscowe 50 proc. drożej, zagraniczne 200 proc. drożej. Stronica przed tekstem, w tekście dla ogłoszeń, podzielona na 6 lamów, za teksta n 5 lamów. W tekście i przed tekstem przyjmujemy ogłoszenia i nekrologi tylko na 2, 4 i 6 lamów. ARTYKUŁY bez oznaczenia honorarium uważa Redakcja za bezpłatne. Można zamawiać „Rozwój”, w Zgierzu u. p. La cha, w Pabjanicach u p. Zatorskiego, ul. Zamkowa. Każda nowa podwyżka obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia od dnia zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia.

Jaki pan -- taki kram.

„Ceterum censeo Cartaginem delendam esse” mawiał codziennie wielki patriota i polityk Rzymu — Kato. Jestem przekonany, że każdy patriota Polak powtarza obecnie to samo zdanie wstawiając na miejsce Kartaginy — Warszawski Sejmik parcelacyjny.

Zkąd bowiem ma być dobry rząd, zdolni rozumni i wytrawni ministrowie, jeżeli ośrodkiem z którego wychodzą jest obecny Sejm? — Dosyć być raz na plenarnym posiedzeniu Sejmu, aby opadły wszelkie iluzje co do użyteczności tej instytucji. Fizjonomia zewnętrzna i atmosfera duchowa tego ciała parlamentarnego jest tego rodzaju, że w duszy patrioty polaka powstaje uczucie wstydu a w myśli każdego obcego — lekceważenie. —

I co nam dał ten Sejmik i jego Gabineci?!

Spadek waluty do niedopuszczalnej granicy, zmniejszenie produkcji rolnej, unie-

możliwienie poruszenia przemysłu, lichwe żywnościową i mieszkaniową, samowolę prze pisów, administracyjnych, nadmierny ciężar aparatu urzędniczego, wprowadzenie 13, 14, 15 etc. pensji, zaprowadzenie bezrobocia publicznego — czyli pomoc dla bezrobotnych i protegowanie lenistwa — złamanie prawa własności itp. anomalje.

Jedyną deską ratunku jest jak najszybsze rozwiązanie istniejącego Sejmu — Samozaparcia się winien dokonać sam Sejm, uchwalając projekt konstytucji państwa, a więc nową ordynację wybiorczą dla Sejmu, dzięki której wejdą do tegoż Sejmu nie demagogowie — nie partyjnicy i nieoświadczone ciemne jednostki — a najteższe głowy — najoświecześniejsze umysły najszlachetniejsze charaktery oraz najlepsze najdzielniejsze serca Rzeczypospolitej.

Witold Tarcza.

Krzewiciele niemieckiej kultury.

O rozpoczętym wczoraj w Lipsku procesie o zbrodnię wojenną przeciwko gen. Stengerowi i majorowi Crusiusowi donoszą. Gen. Stenger wydał w swoim czasie rozkaz zabijania rannych nieprzyjaciół na polu bitwy. W myśl tego rozkazu major Crusius zwiadał po le bitwy wraz z majorem Dillerem. Ten ostatni tracił podoficera francuskiego nogą sądząc że jest trupem. Gdy francuz pod wpływem u-

derzenia otworzył oczy major Crusius rozkazał żołnierzom niemieckim dobić rannego. Żołnierze niemieccy sprzeciwili się temu, dopiero na skutek rozkazu gen. Stengra dokonano morderstwa. Oskarżony gen. Stenger ukazał się na sali posiedzeń w mundurze udekorowanym orderami. Zaprzecza on jakoby wydał podobny rozkaz.

Upór Wydziału dwunastu.

BERLIN 30 6 r.b. — 27 b.m. odbyło się tu posiedzenie wydziału dwunastu pod przewodnictwem ks. Uhlitzki

Ks. Uhlitzka nazwał francusko-polski plan ewakuacji bezczelną obłudą. W urzęd-

ROZWIĄZANIE ORGANIZACJI WOJSKOWYCH W BAWARJI.

Berlin zgodnie z rozporządzeniem rządu Rzeszy, Rząd bawarski wydał polecenie rozwiązania organizacji wojskowej obywatel-

wym komunikacie ogłoszonym o przebiegu posiedzenia jest pełno kłamstw i obelg przeciwko komisji między sojuszniczej, oraz gen. Le Rondowi.

skiej w Bawarii. Osoby które wbrew rozporządzeniu będą do tej organizacji należeć, karane będą grzywną 50 tysięcy marek lub aresztem do trzech miesięcy.

Piłsudski do harcerzy

WARSZAWA 30 6 r. b. (PAT) — Naczelnik państwa w związku z rozpoczynającym się 1 lipca we Lwowie zjazdem związku harcerstwa polskiego wysłał na zjazd swego reprezentanta i wystosował na ręce Naczelnictwa Harcerstwa następujące pismo.

„Harcerze!”

Już w latach niewoli przygotowaliście się do służby Ojczyźnie. Uwierzywszy w tę prawdę że tylko silny zdrowy naród zdolny podjąć zwycięsko zrozną walkę o niepodległość poczęliście całym entuzjazmem młodoci zaprawiać swe ciała do trudów życia obozego i ćwiczyć się w rzemiośle wojennym. dusze swe nastrojąc na wysoki ton moralny ofiarnej gotowości do czynu.

To też gdy haragan wojny światowej despotą poczał niwy polskie i przyjsć miała do dziejowego obrachunku za lata krzywdy i niewoli, wyście pierwsi stanęli w szeregu tych którzy odważyli się sięgnąć po zaszczytne miano żołnierzy niepodległości. Łzami matek i ojców żegnani, lub częściej bez ich wiedzy rzucając dom rodzicielski, szliście w szeregu polskich oddziałów na trud wojenny, przerażający wielokroć wasze siły, na rany i śmierć na górną radość zmierzania się z wrogiem w otwartem polu. Niesprzeniewierzyliście się i potem zakonowi harcerskiego prawa gdy zmartwychwstała Ojczyzna, pod broń swych obywateli wołała w walkach o kresy wschodnie małopolskie czy ziemie litewską, w walkach zeszlorocznym przemożnym chwilowo wrogiem braliście czynny chwalebny udział. Rozrzućeni po oddziałach regularnej armii, lub zgrupowani w odrębne jednostki w służbie wywiadowczej kurjerskiej i frontowej.

Zdaliście raz jeszcze egzamin ze swej dojrzałości obywatelskiej i gotowości do ofiar, zawsze świecąc swym starszym towarzyszom broni przykładem wysokiego pojmovania swych ohotniczo na się wziętych obowiązków. Oddając część poległym za Ojczyznę kół legom waszym, wyrażam Wam harcerze podziękę i uznanie za dotychczasową służbę.

Podpis Naczelnik wódz Piłsudski, pierwszy marszałek Polski.

Wiadomości polityczne.

— Naczelnik Państwa mianował delegata Rzeczypospolitej przy Lidze narodów, prof. Aszkenazego posłem nadzwyczajnym i ministrem pełnomocnym 1-szej klasy, z zachowaniem stanowiska delegata przy Lidze.

Na dzisiejszym posiedzeniu Sejmu rozpatrywano będzie szereg spraw, między innymi sprawozdanie socjalistów o zajęciach w Bydgoszczy, projekt ordynacji wyborczej i projekt ustawy, dającej rządowi pełnomocnictwo uregulowania obrachunków państwowych zagranicą.

— Po zakończeniu Rady Ligi Narodów Aszkenazy pozostać ma jeszcze kilka dni w Genewie

Drugi delegat Olszowski wyjeżdża do Warszawy, gdzie powrócą również wiceminister Pluciński Arciszewski i kontr. admirał Zwierkowski. Przed powrotem do Warszawy udać się mają jeszcze do Paryża.

Ze Śląska.

BYTOM 30 6 r.b. (PAT) — DEMOBILIZACJA POWSTANCÓW ODBYWA SIĘ W DALSZYM CIAGU. DZIŚ ROZWIĄZAŁO GRUPE PÓLNOĆNĄ WOJSK POWSTANCZYCH.

MANIFESTACJE POLSKIE.

W środę odbywały się na całym terenie G. Śląska zajętych dotychczas przez powstańców olbrzymie manifestacje narodowe Polskie, które raz jeszcze stwierdziły niezłomną wolę ludu górnośląskiego połączenia się z Polską.

Napiętnowano wołające o pomstę do nieba mordy niewinnych kobiet, i dzieci, popełnione przez oddziały Hoeffera i zaprotestowano przeciwko powrotowi władz niemieckich. Uchwaloną rezolucję przesłano górnośląskim władzom koalicyjnym

NIEWIADOMO CZY ODDZIAŁY HOFFERA USTAPIŁY

BYTOM — Do tej chwili niewiadomo czy oddziały gen. Hoeffera ewakuowały w dniu dzisiejszym określoną przez władze koalicyjne strefę.

Z Rady miejskiej.

Na wczorajszym posiedzeniu Rady miejskiej odpowiadał magistrat na interpelacje frakcji P. P. S. w sprawie zaniedbania miasta pod względem sanitarnym, tłumacząc się (jak zwykle) niemożliwością zaradzenia złemu i obiecując (1) na przyszłość w podobnym wypadku uruchomić kolumny robotnicze do robienia porządków jak to i teraz miał zamiar. Odpowiedź ta nie w zupełności zadowoliła interpelantów.

Na interpelację też frakcji w sprawie robienia trudności związkom zawodowym przy oddawaniu robot brukarskich, odpowiedział magistrat, że żadnych trudności związkom nie czynił. Nie zadowoliło to interpelantów.

Zgłoszono wnioski, które będą rozpatrywane na następnym posiedzeniu

Następnie uchwalono wyznaczyć jednorazowe subydjum 200 tys. mk. na częściowe pokrycie wydatków bursy słuchaczy wakacyjnych kursów pedagogicznych,

Przyjęto wniosek magistratu w sprawie podwyższenia taryfy za gaz: 1) do oświetlenia i ogrzewania do 780 mk. za 1000 stóp. kub. 2) dla silników do 570 mk. 3) za gaz na potrzeby zarządu miejskiego do 390 mk. 4) za gaz do oświetlenia miasta do 285 mk.

Taryfy stosować się będzie od 1 lipca. Cenę koksu podwyższono na 525 mk. za 1 hl. (od 8 czerwca) i cenę smoły na 38 za 1 kg.

Następnie uchwalono opłaty za leczenie i utrzymanie chorych w szpitalach miejskich i obcych.

Na wysyłkę chorych dzieci na kurację do Buska wyznaczono 200 tys. mk.

Zakceptowano wniosek magistratu w sprawie zmiany par. 4 statutu o podatku od biletów tramwajowych w ten sposób, żeby magistratowi przysługiwała droga sekwestru. W ten sposób magistrat będzie miał prawo postąpić z dyrekcją

tramwajów jak z każdym płatnikiem podatkowym.

Rada upoważniła magistrat do wyjednania w min. spraw wewn. zmiany statutu. (5)

Referent sprawy teatru miejskiego oświadczył, że pertraktację z dyr. Zelwerowiczem spełzły na niczem. Teatr prowadzić będzie miasto, a kierownikiem i reżyserem będzie p. Noskowski Do delegacji teatralnej wybrano p. Chwalbińskiego, Kerna i Rewerszewslera.

Nad sprawą pensji za lipiec dla artystów opuszczających Łódź, przeszła rada do porządku dziennego (ale na pomnik dla bohaterów — pieniądze się znajdą!)

Sprawę utworzenia w Łodzi zakładu wychowawczego poprawczego dla dzieci przekazała komisji do spraw ogólnych i finansowej, Wniosek rad. Holenderskiego (frakcja Poale) w sprawie zwolnienia robotników i pracowników od opłacania państwowego podatku dochodowego — zwalczał ławnik Badzian, dowodząc że projektodawcy chcą wprowadzić zamieszanie w systemie podatkowym.

R. Nowosielski uważa, że wniosek taki jest absurdem i objawem wrogiego usposobienia dla państwa, ponieważ dąży do podkopania naszych finansów, (które i tak są w oplakany stanie) — Nad wnioskiem przeszła Rada do porządku dziennego —

Posiedzenie zamknięto o g. 11 w nocy.

O pomoc dla przemysłu łódzkiego.

a) Wybrała ad hoc delegacja, na specjalnym zebraniu przemysłowców i przedstawicieli różnych instytucji w Łodzi, wręczyła prezydentowi ministrów, ministrowi skarbu oraz marszałkowi Sejmu memoriał w sprawie katastrofalnego stanu wytworzonego wskutek anormalnego spadku naszej waluty.

Z relacji delegatów wynika, iż zdaniem pana ministra skarbu, okres obecny uważać należy za przejściowy i krótkotrwały. Ażeby jednak przyjść z pomocą przemysłowi łódzkiemu, któremu z tego powodu grozi kompletne wstrzymanie ruchu fabryk, ministerstwo skarbu nosi się z zamiarem udzielenia pożyczki w walucie zagranicznej po kursie gwarantowanym, którą przemysłowcy zwróciliby rządowi w walucie polskiej. W sprawie tej delegowany ma być do Łodzi specjalnie przedstawiciel ministerstwa skarbu oraz przemysłu i handlu.

Naszym zdaniem projekt taki jest zupełnie niecelowy. Wiele fabrykantów niemieckich swoje oszczędności lokują w walucie niemieckiej — obniżając i tak już niski kurs marki niemieckiej.

Dostarczanie walut zagranicznych naszym fabrykantom jest to dolewanie wody do studni.

Pomoc jest potrzebna — ale tylko w surowcach, wełnie i bawełnie — przyznawanie kredytów w obcej walucie będzie miało w wyniku jeszcze wyższe ceny za manufakturę i dalszy spadek marki. (5)

Z OSTATNIEJ CHWILI

STOSUNKI DYPLOMATYCZNE RZĄDU WŁOSKIEGO Z WATYKANEM.

BERLIN 30 6 r.b. — Według informacji prasy niemieckiej potwierdzają się pogłoski o rozpoczęciu rokowań co do podjęcia stosunków dyplomatycznych między Watykanem a rządem włoskim. Stosunki te są przerwane od roku 1870.

Wojna grecko turecka.

(kt) Grecy ponieśli klęskę na odcinku Uzak; 13 dywizja grecka jest całkowicie rozbita i ścigana przez oddziały tureckie. Komunikat kemalistów donosi o zajęciu Sujuk oraz pozycji greckich pod Cepetarla. (4)

(kt) Grecja ewakuowała Issi 27 lipca. Miasto jest w płomieniach. W całej okolicy panuje panika z obawy przed rzezią. Komisarze państwa sprzymierzonych poczynili kroki celem zapobieżenia mieszkańcom. (4)

— Odpowiedź ministerstwa w sprawie politechniki w Łodzi.

a) Wczoraj ministerjum W. R. O. P. nadesłało do magistratu w sprawie politechniki w Łodzi odpowiedź treści następującej: „Ze względu na obecne finansowe położenie państwa, oraz na konieczność jaknajrychlejszego należytego wyposażenia szkół akademickich, których organizacja jest już w toku, projekt utworzenia politechniki w Łodzi, do którego ministerjum odnosi się w zasadzie z sympatją, nie może być najbliższym czasie zrealizowany z funduszy państwowych.

Ministerjum zaznacza, że założenie nowej politechniki wymagałoby w czasie dzisiejszych półmiliardowego wkładu, a roczny budżet wyniósłby około 100 milionów marek.

Podstawą dla stworzenia w Łodzi szkolnictwa wyższego może być dalszy rozwój obecnej szkoły średniej włókienniczej, a zwłaszcza zorganizowanie stacji doświadczalnej i pracowni naukowej dla potrzeb przemysłu włókienniczego. (5)

Kat i królowna.

Królowna, która biel swego ciała
Złotowłosemu paziowi dała

Jak wonny kwiat jabłoni,
Królowna, radość oczu swej ziemi,
— rozpuszczonemi kosy złotemi
Pod topór głowę kłoni,

Kat, w dostojęństwa swego purpurze,
Spogląda z żalem na dziecko duże:

Ma taką córkę w domu,
Ma taką córkę, jak kwiat jabłoni,
Tak pełna woni, podobną do niej,
Do tej, co zbyła sromu.

Wie, że królewicz do jego chaty
Zagląda zmierzchem, i nosi kwiaty,
I hojne nosi dary —

I wie, że córka, kraśna z uciechy,
W szeptach, uśmiechach otula grzechy,
By ich nie dojrzał stary.

I myśl: miłość wszystko tu równa:
Paź, czy królowna, król, czy katówna —

Wszyscy hołd niosą wiośnie.
Czemuż się za to mszczą ludzkie prawa,
Sroga ustawa czemu nastawa
Na kwiat, co w sercu rośnie?...

Westchnął — i topór podniósł nad głowę;
Fala trysnęła krew purpurową,

Oczy zmartwiałe krzyczą...
...A w domu kata, że chwila sprzyja
Biała lilija kielich rozwija,
Odłaje cześć dziewczęcia.

Leon Rygiel.

(4)

Idealizm.

Papierowych walut fala,
Dziwne chęci w nas rozpala,
Spekulacja nas pożera,
By pomnażać ciągle zera.
Dziś najmniejsze nawet brzdące
Spekulują na tysiące...
Marki, franki, liry leje,
Dolary, szterlingów funty,
Każdy w lewo prawo się e,
Upuszczając żądzy szpunty...
Zysk, zabawa, chęć użycia.
Zawracają wszystkim głowy,
Zatracamy rozum zdrowy. —
Pośród niezłownego zycia...
Żądź brutalnych uczuć głody.
Gasi dzisiaj stary, młody,
Wśród ogłonej ich dusz nęży.
Łaknie każdy z nich pieniądzy!..
Łakną nowych zer wciąż zera,
Wstrętna, duszna atmosfera
Ożarnęła wszystkie steryl!..
Az już drwią te papiery!..

„Kur. Zag.” (6)

W dniu 50-cio lecia kapłaństwa ś. † p.

Ks. Prałata Karola Szmidla

2 lipca t. j. w sobotę o godz. 9 rano, w parafii św. Krzyża, J. E. ks. Biskup Tymieniecki odprawi uroczyste żałobne nabożeństwo za spokój duszy nieodżałowanej pamięci zgasłego kapłana. Przyjaciół, znajomych i parafian zaprasza
(P 2268 1)

RODZINA.

KRONIKA.

— Instrukcje.

a) Władze wydały instrukcje starostom w sprawie powrotu rodzin obywateli polskich z Rosji. Polecono zająć się gorliwie sprawą repatriacji i najsumienniejszym informować publiczność w starostwach term. gdzie kardynalna zasada przynależności państwowej repatriantów jest zupełnie ignorowana. (4)

— Przedłużenie zapisów na pożyczkę długoterminową.

Przedłużony został od d. 31 lipca 1921 r. termin zapisów m. 5 proc. długoterminową wewnętrzną pożyczkę państwową za r. 1920. 4

— Święto Hoovera.

W poniedziałek z okazji święta Hoovera wszystkie dzieci otrzymujące obiady w tanich kuchniach z Polsko-Amerykańskiego Komitetu Pomocy dla dzieci, otrzymają do każdego obiadu po amerykańskiej bułce słodkiej, wagi 160 gramów. (9)

— Na zjazd harcerzy.

a) Wczoraj wyjechali delegaci związku harcerstwa polskiego w Łodzi, w liczbie 30 osób na zapowiadany dziś we Lwowie trzydniowy zjazd harcerzy polskich. (9)

— Odbudowa gospodarstwa przez b. żołnierzy

a) W związku z uchwałą przez Sejm Ustawodawczy rezolucje, aby rząd otoczył szczególniejszą opieką i w granicach ustawowych udzielił jak najwydatniejszej pomocy na odbudowę tym wszystkim, którzy z powodu służby wojskowej nie byli w możności odbudować swych budynków mieszkalnych i gospodarczych względnie warsztatów pracy.

Województwo łódzkie odwołało się do starosty pow. łódzkiego jako przewodniczącego komisji zapomogowej o nalożenie uwzględnienie podań b. żołnierzy jako mających prawo do tej pomocy rządu. (9)

— Z Biljografii

Nakładem księgarni Fiszera i Majewskiego w Poznaniu, plac wolności 5 wyszło nowe ezwarne-wydanie znanego i cenionego podręcznika stenografii polskiej opracowanego podług systemu Stöize scarey przez M. Ma polskiego (Elsnera). Cena mk. 144 wraz z udatkiem ozożyżnianym.

— Kasy chorych w Łodzi.

a) Sprawa kas chorych staje się dla Łodzi palącą wobec zatwierdzonej przez Sejm ustawy i spodziewanego wprowadzenia jej w życie w Łodzi w ciągu roku bieżącego.

Kasy chorych zagranicą (Niemcy, Austria, Danja, Szwecja) przechodziły rozmaite koleje przyczem ostatecznie w Niemczech utrzymał się system, który dziś w Państwie Polskim obowiązuje w Poznańskim gdzie z korzyścią dla ogółu spełnia swoje zadanie. W Warszawie stosowany jest całkiem inny system prowadzenia kas chorych.

Na czem polega różnica pomiędzy systemami wprowadzonymi w życie w Poznaniu i w Warszawie i jaki system byłby pożąpany w Łodzi?

W Poznaniu istnieje wolny wybór lekarzy t. j. chory może się udać do każdego z lekarzy którzy zgłosili chęć pracy w kasach chorych. Chory otrzymuje z biura kas chorych kartkę do wskazanego przez siebie lekarza. W Warszawie

kasa chorych zakontraktowała bardzo niewielką liczbę lekarzy w stosunku ogólnej liczby lekarzy w Warszawie (około 100 na 1000), podzieliła miasto na kilka dzielnic, przyczem członek kasy chorych może wezwać lekarza tylko ze swojej dzielnicy.

W Warszawie chory nie może korzystać z pomocy lekarskiej w mieszkaniu prywatnym lekarzy, lecz w ambulatorjum kasy chorych

Dруга różnica polega na sposobie opłaty pracy lekarskiej.

W Poznaniu lekarz otrzymuje wynagrodzenie za każdą kartkę, w Warszawie zaś lekarz otrzymuje stałą miesięczną pensję lecząc chorych w ambulatorjum lub w domu.

Przytoczony system warszawski jest aż nadto dobrze znany w Łodzi, wśród klasy robotniczej, która do ostatnich czasów była zmuszona korzystać z pomocy lekarskiej w fabrykach. System warszawski czyni z lekarza w dalszym ciągu typowego lekarza fabrycznego lub urzędniaka, system zaś poznański daje choremu na zasadzie kartki płatnej każdorazowo prawo do taktowania go przez lekarza jako pacjenta prywatnego.

Kiedy zostanie zrealizowany ostatecznie projekt założenia kasy chorych w Łodzi dotąd niewiadomo.

Pomiędzy bowiem władzami rządowymi, a lekarzami łódzkimi istnieje pewien konflikt, gdyż ministerjum pragnie powołać do życia kasę chorych w Łodzi przy zastosowaniu systemu warszawskiego, tymczasem lekarze łódzcy opierając się temu żądają kategorycznie wprowadzenia systemu poznańskiego, jako odpowiadającego celowi i ze wszęch miar praktycznego. 8

— Kurs kancelaryjny dla inwalidów.

Celem przyjscia z pomocą inwalidom i zdemobilizowanym z W. P. urządził D. O. Gen. Ł. bezpłatny kurs kancelaryjny.

Warunkiem przyjęcia jest wyraźne, czytelne ortograficzne pismo

Kurs rozpocznie się 1. VII b. r. i trwać będzie 6 tygodni.

Po ukończeniu tegoż z dobrym postępem otrzymują w miarę możności wyżej wymienieni posady w biurach wojskowych.

Wszyscy, chcący na kurs ten uczęszczać, zgłoszą się dnia 30 b. m. o godz. 9.00 przed południem w Ekonomacie intendenty O. G. Ł. ul. Cegielniana nr. 18, u urz. wojsk Chołojńskiego, celem zasięgnięcia bliższych informacji. 8

— Nominacja.

a) Dotychczasowy referent wydziału szkolnictwa p. Jan Waltratus mianowany został na stanowisko inspektora gospodarczego wydziału kultury i oświaty.

Stanowisko starszego referenta oddziału szkolnictwa powierzono kierownikowi biura p. Józefowi Ciasowi.

— O subsydjum.

a) Wydział kultury i oświaty wystąpił do magistratu z wnioskiem o przyznanie subsydjum dla kilku nauczycieli udających się na 6 tygodniowy kurs wakacyjny uniwersytetu w Zakopanem w sierpniu r. b. poświęcony szkole pracy.

Każde subsydjum wynosić ma 5,000 marek.

— Kurs gimnazjalny dla żołnierzy.

Wydział III b. (Oświatowy) Szł. D. O. Gen. Łódź świeżo zorganizował kursa naukowe

dla żołnierzy, którzy wskutek wojny przerwali swoje studia w szkołach średnich. Według rozporządzeń M. S. Wojsk. i Min. W. R. i O. P. przerabia się na kursach żołnierskich dwie klasy w ciągu roku. Wykłady odbywają się codziennie od 5-9 wieczorem w szkole powszechnej przy ulicy Piotrkowskiej 115. (5)

Komunikaty

Święto Hoovera.

Celem okazania wdzięczności i uznania wielkiemu dobroczyńcy i opiekunowi dzieci Herbertowi Hooverowi, oraz uczczenia rocznicy święta wolności Stanów Zjednoczonych, polsko-amerykański kom. pomocy dzieciom urządził w dniu 3-im i 4-ym lipca uroczysty obchód pod nazwą „Dzień Hoovera”.

Program uroczystości następujący: w niedzielę od rana sprzedaż znaczka, pocztówek, oraz kwiatka na ulicach i w lokalach zamkniętych, po południu o godz. 3-iej bezpłatny kinematograf dla dzieci w lokalu tow. „Y. M. C. A” ul. Piotrkowska 243, w poniedziałek o godz. 9-iej rano nabożeństwo solenne dla katolików w katedrze Sw. St. Kostki, dla ewangelików w kościele Sw. Józefa, i dla izraelitów w synagodze przy Alejach Kościuszki; o godz. 10-iej i pół uroczysty pochód z muzyką, emblematami i sztandarami z placu katedralnego przez Piotrkowską do Dzielnej, po południu bezpłatna zabawa dla dzieci w parku Poniatowskiego.

Zebrany z powyższych uroczystości fundusz przeznaczony jest na instytucje dziecięce stojące pod opieką P. A. K. P. D. m. Łodzi.

Polsko-amerykański komitet pomocy dzieciom m. Łodzi od dwóch przeszło lat dokarmił około 40,000 dzieci w 50-ciu instytucjach i kuchniach dziecięcych i przez cały czas swego istnienia ani razu nie zwracał się o pomoc do społeczeństwa.

Wobec powyższego prosimy wszystkich tych, którym dobrze biednych dzieci leży na sercu, o łaskawe przyjęcie udziału we wskazanych uroczystościach, oraz składania datków na dalszą akcję opieki nad dziećmi.

226-1

W urzędzie ogrodozie Hauslera w Radziszowie Tow. śpiewacze im. „Moniuszki” urządził w niedzielę dn. 3-go lipca rb. wielką zabawę ogrodową z której dochód przeznaczony na zasilenie funduszy rozszerzenia własnej siedziby.

Na powyższa ze względu na cel zapraszamy wszystkich członków towarzystwa z rodzinami, dziarską młodzież i naszych sympatyków.

Bywajcie

Zarząd tow. śpiew. im. Moniuszki.

J. Wolczyński.

Dojazd tramwajami Aleksandrowskimi do fabryki Bullego Zgierskim do Kościoła w Radziszowie. 2266-1

Zarząd Łódzkiego koła Polskiej Macierzy szkolnej niniejszem podaje do wiadomości powszechnej rezultat kwesty majowej tegorocznej w dniach 5 i 15 maja 1921 r. urządzanej w Łodzi jak następuje.

Wpłynęło z kwesty ulicznej mk.	285.669,40
„ w lokalach „	111.611,00
„ z ofiar na listy „	270.325,00
„ ze sprzedaży nalepek „	19.110,00
„ z koncertów za bilety z ofiar przywrócić biletów i za programy	mk. 70.250,00
Razem	756.965,40

Wydatki wyniosły:

Znaki, kwiatki, szpilki, druki marek	11.300
afisze, bilety, zaproszenia, programy i koszty związane z koncertem	mk. 19,200 mk. 30500000
czysty dochód marek	726,465,40

Za tak pomyślny wynik kwesty zarząd koła ma zaszczyt wyrazić swe serdeczne podziękowania organizatorom kwesty, osobom biorącym udział w kwestie, wszystkim ofiarodawcom, oraz tym wszystkim którzy w jakikolwiek sposób przyczynili się do powodzenia kwesty wreszcie całej dobroczynnej Łodzi. 8 2266-2

Popierajcie przemysł polski.

Masoneria w Polsce.

Czytamy w „Danziger N. Nachrichten“ z dnia 25 b. m. W Grudniadzu odbyło się w sobotę i niedzielę pierwsze posiedzenie zastępców Lóź 28-go dystryktu przy zmienionych warunkach. Gdańsk odpowiedział na zaproszenie przysłaniem swego przedstawiciela, który brał udział we wszystkich naradach. Ze Lwowem już nawiązano stosunki. Reprezentowany jest tam neutralny „Guttemblerorden“. Zamierzonym jest założenie Wielkiej Łoży dla Polski... Najbliższe posiedzenie odbędzie się znowu w Grudniadzu w listopadzie b. r.

Z tej samej notatki dowiadujemy się, że „Śpiewaczka koncertowa i operowa“, nazwiskiem Bogs, jest kierowniczką Lóź, noszących miano „Wehr und Jugendlogen“ w Poznaniu i na Pomorzu... Czyja tu ręka działa i przez kogo... łatwo się domyślić.

Polski „Draifus“

Mieszkaniec m. Równego doktor M. Siegał wyrokiem sądu okręgowego w Łucku został osądzony za zdradę stanu na 5 lat ciężkich robót.

Podczas rozprawy sądowej było ustalone, że po przyjsciu bolszewików Siegał pobiegł do czerezowczyjki i wskazał „czekistom“, kogo z polaków należy aresztować. Na skutek tego szpiegostwa cała polska rodzina została aresztowana i wywieziona do Rosji.

Siegał cieszył się, widząc, jak bolszewickie opryszki rąbały szablami żołnierza polskiego.

Mimo tych faktów osądzony Siegał odowiadał z wolnej stopy, mieszkał sobie w Równem zajmując się praktyką.

Kahał żydowski oczywiście wziął siegała pod swą opiekę i wniósł za niego 3 mil. marek polskich kaucji.

„Fakt ten — pisze „Gaz. Porajna“ — jest wprost zdumiewającym. Czyż są dostateczne powody do zwalniania człowieka, który za zdradę stanu został osądzony na 5 lat ciężkich robót? Nawet żydzi nie wierzą w niewinność Siegała, a są i tacy, którzy bardzo radzą Siegałowi nie polegać na swej „niewinności“ i nie czekać wyroku drugiej instancji i jak najprędzej zwieźć do Ameryki.

P. siegał ma czas i swobodę, by rozważyć swe szanse i powziąć odpowiednie decyzje... (9)

Nowe „proroctwa“ niemieckie.

Redakcji „Gazety Olsztyńskiej“ nadesłano „proroctwa“ które się obecnie rozpowszechniają w Niemczech.

Otóż słuchajcie co się stanie; W roku 1921. Wybuch nowej wojny światowej, Japonia i Chiny uderzą na Amerykę, Francja stanie po stronie Anglii przeciwko Ameryce. Podczas wojny Anglja otrzyma cios skutkiem powstań w swoich kolonjach 1922. Pożar światowy się rozszerzy. 1923 Niemcy po 1 i pół roku wystąpią do walki z Francją razem z Rosją. Alzacja i Lotaryngja z powrotem odzyskane zostaną. Wojna trwać będzie 3 lata. Zwycięzcami będą Ameryka a w Europie Niemcy. Niemcy otrzymają wszystkie dzielnice w wojnie światowej utracone. Austria połączy się z Niemcami. Przy końcu wojny nastąpi rewolucja w Anglii. 1921 Powstanie znowu cesarstwo niemieckie. Odkrycie obrzynieją komety którą widzieć można w biały dzień. Trzęsienie ziemi, mianowicie we Włoszech i Francji. Zatopiona przed 11,000 laty część świata. Atlantis wynurzy się z morza. 7 miesięcy po pojawieniu się komety utonie dumna Anglja w głębokościach morskich. Światowe państwo angielskie rozpadnie się, Kanadę zajmie Ameryka. Niemcy dojdą do niesłychanej potęgi. Światem rządzą będą trzy potężne państwa: Ameryka, Indie i Niemcy. W Niemczech nastąpi nowa reformacja. Dawniejszy cesarz niemiecki wady ojczyzny nie dożyje. Znajdzie śmierć

świątówną w Holandji.

To było niewiędziej wszystko. Kto niewierzy, ten niech zmierzy. Długo czekać nie potrzeba, bo tylko 6 lat Poco się tyle zloszczą gazety niemieckie, kiedy pieczone gołąbki przyjdą im sama do gąbki. Okultyzm powinien się stać oficjalną wiedzą wszechniemiecką.

NA MARGINESIE

Kolacyjka w niedziele.

— Kiedy nie sprzedacie dzisiaj sznapsika to proszę dla mnie mleczo zsiadłe z młodemi kartofelkami! rzekł starszy pan lokując się wygodnie na kanapie z charakterystycznym zacienianiem rąk, przed dobrą kolacyjką...

Po chwili wraca kelner

— załuje, ale młodych kartofelków brak!

— Psia kość, to proszę do mleka bułeczki z masłem.

Po chwili kelner:

— Załujemy, ale świeżego masła nie ma wyszło dopiero wczoraj a cały miesiąc był zapas, obecnie zabrakło... może same bułeczki?

— Nie znoszę samych bułeczek. Proszę spytać czy mogą być kluseczki.

Po chwili kelner

— Bardzo pana przepraszam ale „klusieczków“ to nie może być. Może być szpinak z jajem lub same jaja...

— To ja niechcę mleka. Dajcie mi w takim razie ee...e. może omlcek z konfiturami. Proszę spytać.

Powraca kelner. Znow odmowa.

— To może będą cynaderki.

— Niema proszę pana w jadłospisie.

— Ha trudno dajcie już to mleko z suchymi mi bułeczkami.

Kelner wraca po chwili

— Przepraszam najmocniej ale ostatnie mleko wydaliliśmy przed ciwilą... Gdyby pan się prędzej zdecydował...

Gość oburzony wstaje, kładzie kapelusz, który tymczasem w miłym tete a tete z spluwaczką, nieco nabrał fantazji i aroganckiego wykrzywienia. Szuka laski, którą pozostawił przy bufecie i połą palta zmiata z przed nosa innego gościa na ziemię baraninę i kufer piwa...

Płaci wściekły za szkody mruczając pod nosem

— A taki miałem psiakrew apetyt na sznapsal Nie djabli mnie skusili na mleczo z kartofelkami... Gdybym chlapanął jednego wszystko byłoby dobrze... I ma tu być porządek w naszej Rzeczypospolitej!

Trzaska drzwiami i wychodzi na ulicę, gdzie deszcz zaczął dopiero co padać. (2)

AS.

Długi państwowe Francji.

Ulubionym tematem naszych pesymistów jest między innymi obciążenie finansowe państwa polskiego. A jednak — jeżeli pociecha być może posiadanie towarzyszków niedoli — to szczęściem w nieszczęściu jest fakt, że często przytaczana rozpaczliwa sytuacja naszego państwa nie jest zjawiskiem wyjątkowym.

Jeżeli porównamy ją ze stanem finansowym innych państw, przekonamy się, iż nie jest teśmy odosobnieniem.

Oto, co mówią cyfry!

Według „Atlasu powszechnego“ w wydaniu paryskim z roku 1907: długi publiczne Francji wynosiły 30,350 milionów franków, długi zaś wszystkich państw razem wzięte 170000 milionów franków. Obecnie długi publiczne jednej tylko Francji sięgają 233,000 milionów franków.

W roku 1907 na jednego obywatela francuskiego wypadła 780 franków, a w roku 1920

na jednego obywatela francuskiego wypadła przeszło 6000 franków — czyli około 600,000 marek polskich.

W roku 1907 wydatki roczne, preliminowane na opłacenie długów publicznych oraz ich amortyzację wynosiło 1180 milionów franków w tym samym zaś stosunku w roku 1920 wyniosłyby 9,540 milionów franków, czyli po przeliczeniu na marki polskie około 900,000 milionów marek, t. j. przeszło cztery razy więcej niż wynosił cały nasz budżet na rok bieżący.

Długi publiczne Francji dzielą się na:

	milion franków,
a) długi ministerstwa skarbu	93,806
b) długi innych ministerstw	4,860
c) długi procentowe	76,489
d) długi bezprocentowe	949

Razem 176,104

Obciążenie budżetu Francji na rok 1920 z tytułu wewnętrznych długów publicznych — biorąc pod uwagę amortyzacji — wynosiły 9360 milionów franków

Długi zagraniczne Francji wynoszą: (nadzwyczajne) 62,370 milionów franków. Pożyczki zaciągnięte zagranicą przedstawiają się następująco:

w Ameryce 3,555 milionów dolarów, w Hiszpanji 592 milionów peset., w Anglii 540 milionów funtów szt., w Szwajcarii 146 milionów franków szw., w Japonji 130 milionów jen. w Norwegi 60 milionów koron, w Holandji 55 milionów florenów, w Szwecji 50 milionów koron, w Argentynie 25 milionów pesos., w Urugwaju 15 milj. piastrow.

W sumie długi zagraniczne Francji stanowią tylko około 25 procent długu państwa, po zostało 75 procent stanowią długi wewnętrzne. (9)

Z sądu.

Skutki braku mieszkań.

Sąd okręgowy m. Łodzi, wydział karny, w dniu 22 czerwca 1921 rozpoznawał następującą sprawę:

Do mieszkania Melidy Paruszewskiej, podczas jej nieobecności przy ul. Ogrodowej 24, bez jej zezwolenia wprowadził się Władysław Kowalczyk.

Paruszewska prosiła Kowalczyka aby wyniósł się z jej mieszkania. Kowalczyk odmówił i wtedy Paruszewska zaczęła go wypychać, Kowalczyk nie ustępował i w rezultacie przycisnął ją stołem do ściany. Paruszewska była wtedy w 5 miesięcy ciąży.

Skutek był taki, że w parę dni po tym braku Paruszewska poroniła ciężko się rozchorowała.

Na przewodzie sądowym winna pod sąd została udowodniona.

Sąd uznał Władysława Kowalczyka winnym tego, że nieostrożnie uderzył Paruszewską w brzuch i tym spowodował ciężkie uszkodzenie ciała i skazał go na 3 miesiące aresztu, oraz na sto dwadzieścia mk. oślat sądowych, Na zasadzie Amnestji karę aresztu darowano. (2)

Oblakany.

W poniedziałek po południu przyszedł na podwórze Balwederu człowiek widocznie niespełna zmysłów, który oświadczył, że ma rewolwer i chce wszystkich zamordować. Z początku kazano mu odejść, ponieważ było widoczne, że ma się doczynienia z oblakany. Ale następnie przyszło na myśl jednemu z oficerów, że właściwie takiego osobnika należy zatrzymać. Dano polecenie przytrzymania go, a wówczas zaczął się pościg przez ulicę Bajatełą. Spigany zaczął strzelać z rewolweru. W końcu przytrzymał go milicjant na rondzie mokołowskiem. Przed tem jednak szalelec zdążył zranić go w nogę. (4)

Daje lakierory
półysk
Deszcz nie zmy-
wa
Skóra staje się
miękką
Chroni od wil-
goci i pękania

WARSZAWA,
Grzybowska, Nr. 30

(P 1589 2)

Najlepsze w świecie

Wirówki

Lacta i Milka

Łódź Kościuszki 29

T-wo Mleczarskie

2215-D-3

Smar do wozów

najprzedniejszej jakości poleca
wagonowo i detalicznie

ROPA Spka z ogr. p.
RADYMNIO

Fabryka smarów i przetw. chemicznych

Biurowo zamówień:

Przemysł, Słowackiego 65

2154-B

MAZURA ANDRZEJA
syn Grzegorza) lub kogokolwiek z jego rodziny poszukuje Eu-
genja z Mazarów Ratner. Adres: Clichy sur Seine, 4, Passage
Puits Berlin, France. (2217-K-6)

Do P. P. Właśc. Nieruchomości!

Zawiadamiamy, że od dnia dzisiejszego liczyć będzie-
my za wywózkę nieczystości, ceny następujące:

- 1) Za jedną beczkę żelazną hermetyczną mk. 600;
- 2) Za jedną skrzynię żelazną hermetycz. mk. 800.

(2263 B) Łódźcy Przedsiębiorcy Robót Asen'zacyjnych.

Kupię

kilka wagonów okrągłaków oraz belek so-
snowych różnych wymiarów.

Oferty z ceną za kubik loco Łódź prosimy składać
w administracji niniejszego pisma pod „Drzewo“

2192-P.

Biuro buchalteryjne

przy Wydziale Pracy Rosyjskiego Czerw. Krzyża w Polsce,
wykonywa wszelkiego rodzaju roboty, w zakresie buchalter-
ji i rachunkowości, o charakterze tak dorywczym, jak rów-
nież i stałym: Zamknięcie, otwarcie i prowadzenie ksiąg,
zestawienie bilansów próbnych, oraz jeneralnych, sprawoz-
dań i t. d. dla wszelkiego rodzaju instytucji, przedsiębiorstw
przemysłowo-handlowych i rolniczych, banków; oraz koope-
ratyw. Wydaje opinie, oraz wykonywa ekspertyzę w spo-
rnych kwestjach buchalteryjnych. Poruczone prace mogą
być wykonywane we **wszystkich językach euro-
pejskich** wszechstronnie, sumiennie, oraz za umiarkowa-
ne wynagrodzenie. Prace wykonywane są jak w Warszawie,
tak również i na prowincji. Biuro posiada do dyspozy-
cji cały zespół rutynowanych buchalterów, rachmistrzów,
tłumaczy, kaligrafów, oraz maszynistek. Oferty należy kie-
rować pod adresem: Buch. biuro Wydział Pracy, Warszawa
Podwał 5 I piętro, weźmie zbramy (na prawo) lub osi-
biście w godzinach od 12—2 codziennie, prócz świąt.
(P 2251 2)

Najlepsze likiery poznańskie, słodkie i wytraw-
ne wódki poleca hurtowo i detalicznie po cenach
przystępnych

HUGON GEISLER

handel win, wódek, delikatesów

i towarów kolonialnych

Główna 21 — przystanek

tramwajów № 10 i 4

Restauratorom i handlującym najwyższy rabat

X-K-6

Związek Ekonomiczny Pracowników Państwowych
w Łodzi, zawiadamia że:

w myśl uchwały Ogólnego Zebrania z dn. 30-V 1921 r.
Zw. Ekonom. Prac. Państwowych w Łodzi,
postanowiono udziały członków kooperatywy za rok 1921
podnieść do mk. 1000 łącznie z dotychczasowym udzia-
łem, dywidendą i proc. za r. 1919 i dyw. mk. 200 - za rok
1920.

Pierwszą ratę mk. 200, uprasza się wnieść najpóźniej
do dnia 5-go lipca r. b.

2224B)

Zarząd.

LECZNICA CHOROBY ZĘBÓW

Lekarza - dentysty **H. PRUSS**

145. Piotrkowska 145.

za plombowanie oraz wprawianie zębów
opłatę według taryfy 1259

Towarzystwo H owe
Marjan Dubows S-ka

Sp. z ogr. od.

WARSZAWA, Czackiego 16. tel. 225.82

FILJE:

ŁÓDŹ, Gdańska 114

KRAKÓW, Jagiellońska 5

POZNAŃ, Marcinkowskiego 6:

DĄBR. G. Sienkiewicza 8

DZIAŁY:

**Rolniczy, Ekspert i Import, Wchodni,
Komisowy, Węgiel**

Węgiel dąbrowiecki i górnośląski

wagono-

Koks hutniczy

w każdej

Olej i smary do maszyn

ilości.

plugi motorowe (francuskie) manesz i sieczkarnie

oraz wszelkie dostawy dla Kooperatyw i Kółek Rolniczych

(P 2264 2)

Netuszerów do klisz szklanych dla foto-chemigrafii, ma-
szynistów litograficznych i przedrukarzy (umdrukerów)
oraz wykwalifikowanych litografów przyjmą

Zakłady Graficzne Koziańskich,

Warszawa, Krakowskie Przedmieście 56.

Oferty tamże nadsyłać.

2216B

Suknie letnie

kosztują 1850 — 2230
2500 — w najpiękniej-
szym wyborze u firmy
Szmechel i Rozner
Łódź,
Piotrkowska 100,
Filja 160.

2147

PIES zginął,

duży biały pudel, odprowa-
dzić proszę za nagrodą
Zakątna 81.

2256-1-D

Dr. K. Karnicki

starszy lekarz szpitala Oftal-
micznego w Petersburgu.

Choroby oczu.

Przyjmuje od godz. 5—6.

PIOTRKOWSKA 165.

(2228B)

Instrum. Muzyczne

wszelkiego rodzaju przyjmu-
je do reperacji, Fabryka In-
strumentów

Alfreda Lessiga

Nawrot 22, także kupuje uży-
wane instrumenty.

(P 2051)

KUPUJĘ

brylanty złoto, srebro
perły, diamenty, stare zęby,
garderobę płacę ceny naj-
wyższe.

Konstanyńska 7, prawa
oficyna, I piętro, Z. Milich

2157

Zgubiono paszport niemiecki
wydany w Łodzi na imię
Amalji Eibich Karolew ul.
Gwiazdowa 4 5221-3

Jużwiak Antoni zagubił pasz-
port polski wydany w Łodzi

5257-3

Wlink Adolf zagubił paszport
polski wydany w Łodzi

2158

Hotel
centralne, elektr. światło, ogrzewanie, 15 umobl. pokoi, 2 duże sale, 1 mata, wielka restauracja oraz 600 krzesel sepek jest do sprzedania.
Cena 9 milionów marek.
LESZNO (Poznańskie), Kosmowski, Aleja Krasin-
skiego № 1. 2240-B

